

МИКОЛА
ГОГОЛЬ

Майська ніч,
або
Утоплена

Анотація

Повість «Майська ніч, або Утоплена» — дивовижна історія Миколи Васильовича Гоголя про те, як Левко, син сільського голови, намагається добитися дозволу батька одружитися на простій дівчині Ганні. Неймовірні пригоди чекають головних персонажів, адже несподівано на допомогу молодому козакові приходить нечиста сила... Повесть «Майська ніч, або Утоплена» захоплює своєю атмосферою, живими діалогами і неймовірним сюжетом.

Художній переклад твору здійснив видатний український поет — Максим Тадейович Рильський.

Микола Гоголь

Майська ніч, або Утоплена

Брат його батька знає! начнуть що-небудь робити люди хрещені, то мордуються, мордуються, мов хорти за зайцем, а все щось не до шмиги; тільки ж куди чорт уплететься, то верть хвостиком — так де воно й візьметься, неначе з неба.

I. ГАННА

Дзвінка пісня лилася рікою по вулицях села. Була та пора, коли потомлені денною працею та клопотом парубки й дівчата, гомонячи, збиралися у коло, в сяйві чистого вечора, виливати свої веселощі в пісню, що повсякчас іде в парі зі смутком. І вечір, як завжди задуманий, мрійно обіймав синє небо, обертаючи все на неясність і далечінь. Уже й смеркло, а пісні все не вщухали. З бандурою в руках крався, вихопившись од співунів, молодий козак Левко, син сільського голови. На козакові решетилівська шапка. Козак іде вулицею, бринькає рукою по струнах і підтанцьовує. Ось він тихо зупинився перед дверима хати, оточеної невисокими вишнями. Чия ж це хата? чиї це двері? Трохи помовчавши, заграв він і заспівав:

Сонце низенько, вечір близенько,
Вийди до мене, моє серденько!

«Ні, знати, міцно заснула моя ясноока красуня», сказав козак, доспівавши пісню і підходячи ближче до вікна. «Галю, Галю! ти спиш, чи не хочеш до мене вийти? Ти боїшся, певне, щоб нас хто не побачив, чи не хочеш, може, показати біле своє личко на холод? Не бійся: нікого нема. Вечір теплий. Та коли б і нагодився хто, я прикрию тебе свиткою, підпережу своїм поясом, закрию руками тебе — і ніхто нас не побачить. А якби й повіяло холодом, я пригорну тебе до серця, зігрію поцілунками, надіну шапку свою на білі твої ніженьки. Серце моє, рибко моя, перлино! виглянь на часок! Подай крізь віконце хоч білу ручку свою... Ні, ти не спиш, горда дівчино!» вимовив він гучніше і таким голосом, неначе засоромився, що дався був на зневагу: «тобі любо знущатися з мене, прощай!»

Тут він одвернувся, зсунув набакир свою шапку і гордо відійшов од вікна, тихо перебираючи струни на бандурі. Дерев'яна закрутка в дверях у цей час повернулася: двері заскрипіли й одчинились, і дівчина на порі сімнадцятої весни, оповита присмерком, несміливо оглядаючись і не випускаючи дерев'яної закрутки, переступила поріг. У півпрозорій імлі горіли привітно, мов зірочки, ясні очі; блищали червоні коралі, і від орлиних парубкових очей не могло сховатися навіть те, як соромливо запаленіло її обличчя.

«Який-бо ти нетерплячий!» промовила вона до нього півголосом. «Уже й розсердився! А нащо вибрав такий час: люди юрбами сновигають по вулицях... Я вся тремчу...»

«О, не тремти, моя червона калинонько! Пригорнись до мене міцніше!» говорив парубок, обіймаючи її, відкинувши бандуру, що висіла на довгому ремені в нього на шиї, і сідаючи разом із дівчиною біля хатніх дверей. «Ти знаєш, мені ж і годину тяжко тебе не бачити».

«Знаєш, що я думаю?» перебила вона, задумливо втупивши в нього свої очі. «Мені все щось ніби на вухо шепче, що тепер уже нам не бачитись так часто. Недобрі у вас люди: дівчата все поглядають так заздрісно, а парубки... Я примічаю навіть, що мати моя з недавнього часу пильніше наглядає за мною. По правді сказати, мені веселіше в чужих було».

Туга якась перебігла по обличчю її, коли вона це вимовила.

«Два місяці тільки в стороні рідній і вже знудьгувалася! Може, і я надокучив тобі?»

«О, ти мені не надокучив», проказала вона, усміхнувшись. «Я тебе кохаю, чорнобривий козаче! за те кохаю, що в тебе карі очі, і як глянеш ти ними, то в мене наче на душі всміхається: і весело й хороше їй; що привітно моргаєш ти чорним усом своїм; що ти йдеш вулицею, співаєш і граєш на бандурі, і весело слухати тебе».

«О, моя мила дівчино!» скрикнув парубок, цілуючи й пригортаючи її дужче до грудей своїх.

«Стривай! годі, Левку! скажи спершу, чи говорив ти з батьком своїм?»

«Що?» сказав він, немов прокинувшись. «Так, що я хочу женитись, а ти вийти за мене заміж — говорив!» Та якось смутно озвалося в його устах те слово: говорив.

«Та й що ж?»

«А що ти з ним подієш? Удав, старий хрін, як звичайно, глухого: нічого не чує, та ще й лається, що волочуся бозна-де, гульки справляю, фіглі виробляю з хлопцями на вулицях. Та не тужи, моя Галю! Ось тобі слово козацьке, що таки умовлю його».

«Та тобі тільки аби слово сказати, Левку — і все вийде на твоє. Я знаю це по собі: часом і не послухала б тебе, а скажеш слово — і несамохіть роблю, чого тобі хочеться».